

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 87/21
Luksemburgā, 2021. gada 20. maijā

Spriedums lietā C-8/20
L. R./*Bundesrepublik Deutschland*

Starptautiskās aizsardzības pieteikumu nevar noraidīt kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka Norvēģija ir noraidījusi šīs pašas ieinteresētās personas iesniegtu iepriekšēju patvēruma pieteikumu

Proti, pat ja šī trešā valsts daļēji līdzdarbojas kopējā Eiropas patvēruma sistēmā, to nevar pielīdzināt dalībvalstij

2008. gadā Irānas valstspiederīgais L. R. Norvēģijā iesniedza patvēruma pieteikumu. Viņa pieteikums tika noraidīts, un viņš tika nodots Irānas iestādēm. 2014. gadā L. R. iesniedza jaunu pieteikumu Vācijā. Tā kā Dublinas III regula¹, kas ļauj noteikt atbildīgo dalībvalsti starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanai, tiek īstenota arī Norvēģijā², Vācijas iestādes sazinājās ar pirmās minētās valsts iestādēm, lūdzot uzņemt atpakaļ L. R. Tās šo lūgumu tomēr noraidīja, uzskatīdama, ka saskaņā ar Dublinas III regulu³ Norvēģija vairs nav atbildīga par viņa pieteikuma izskatīšanu. Pēc tam Vācijas iestādes L. R. patvēruma pieteikumu noraidīja kā nepieņemamu, norādot, ka runa ir par “atkārtotu pieteikumu” un ka šādā gadījumā neesot izpildīti nosacījumi jaunas patvēruma pieteikuma izskatīšanas procedūras sākšanai. Tādēļ L. R. šo lēmumu pārsūdzēja *Schleswig Holsteinisches Verwaltungsgericht* (Šlēsvigas-Holšteinas Administratīvā tiesa, Vācija).

Šajā kontekstā tā izlēja vēršties Tiesā, lai saņemtu skaidrojumu jēdzienam “turpmāks pieteikums”, kas ir definēts Direktīvā 2013/32⁴. Proti, dalībvalstis var turpmāku pieteikumu noraidīt kā nepieņemamu, ja tajā nav atspoguļoti jauni elementi vai fakti⁵.

Schleswig Holsteinisches Verwaltungsgericht skatījumā, protams, no “procedūru” direktīvas izriet, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu nevar kvalificēt kā “turpmāku pieteikumu”, ja pirmā procedūra, kas ir noslēgusies ar noraidījumu, ir notikusi nevis citā Savienības dalībvalstī, bet trešā valstī. Tomēr tā uzskata, ka šī direktīva būtu jāinterpretē plašāk, ņemot vērā Norvēģijas dalību kopējā Eiropas patvēruma sistēmā saskaņā ar Nolīgumu starp Savienību, Islandi un Norvēģiju, līdz ar to dalībvalstīm neesot pienākuma īstenot pirmo pilno patvēruma procedūru tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā.

Šodienas spriedumā Tiesa nepiekrīt šai analīzei un atzīst, ka Savienības tiesībām⁶ pretrunā ir tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēta iespēja kā nepieņemamu noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu tādēļ, ka ieinteresētā persona bija iesniegusi iepriekšēju

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.; turpmāk tekstā – “Dublinas III regula”).

² Saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Kopienas un Islandes Republikas, un Norvēģijas Karalisti par kritērijiem un mehānismiem tās valsts noteikšanai, kas ir atbildīga par to patvēruma lūgumu izskatīšanu, kuri iesniegti kādā dalībvalstī, Islandē vai Norvēģijā (OV 2001, L 93, 40. lpp.; turpmāk tekstā – “Nolīgums starp Savienību, Islandi un Norvēģiju”).

³ Skat. Dublinas III regulas 19. panta 3. punktu.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.; turpmāk tekstā – “procedūru direktīva”) 2. panta q) punkts.

⁵ Skat. “procedūru” direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

⁶ Precīzāk, “procedūru” direktīvas 33. panta 2. punkta d) apakšpunkts, lasot to kopā ar tās 2. panta q) punktu.

pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu trešā valstī, kura īsteno Dublinas III regulu saskaņā ar nolīgumu starp Savienību, Islandi un Norvēģiju, un šis pieteikums ir ticis noraidīts.

Tiesas vērtējums

Tiesa atgādina, ka “turpmāks pieteikums” “procedūru” direktīvā ir definēts kā “jauns starptautiskās aizsardzības pieteikums, kas ir sagatavots pēc tam, kad ir pieņemts galīgais lēmums par iepriekšēju pieteikumu”⁷. Taču no šīs direktīvas⁸ skaidri izriet, pirmkārt, ka trešai valstij adresēts pieteikums nav atzīstams par “starptautiskas aizsardzības pieteikumu” un, otrkārt, ka uz trešās valsts pieņemtu lēmumu neattiecas “galīga lēmuma” definīcija. Līdz ar to iepriekšēja trešās valsts lēmuma, ar kuru ir noraidīts pieteikums par bēgļa statusa piešķiršanu, esamība neļauj kā “turpmāku pieteikumu” kvalificēt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko ieinteresētā persona ir iesniegusi dalībvalstij pēc tam, kad ir pieņemts šis iepriekšējais lēmums.

Tiesa piebilst – tam, ka pastāv nolīgums starp Savienību, Islandi un Norvēģiju, šajā ziņā nav nozīmes. Proti, lai gan saskaņā ar šo nolīgumu Norvēģija īsteno noteiktas Dublinas III regulas normas, to pašu nevar teikt par Direktīvas 2011/95⁹ vai “procedūru” direktīvas noteikumiem. Tāpat tādā situācijā kā aplūkotā, protams, dalībvalsts, kurā ieinteresētā persona ir iesniegusi jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā var lūgt Norvēģiju uzņemt atpakaļ ieinteresēto personu. Tomēr, ja šāda atpakaļuzņemšana nav iespējama vai nenotiek, attiecīgā dalībvalsts tomēr nav tiesīga uzskatīt, ka jaunais pieteikums ir “turpmāks pieteikums”, kas attiecīgā gadījumā ļauj to atzīt par nepieņemamu. Turklāt, pieņemot, ka Norvēģijas patvēruma sistēmā patvēruma meklētāju aizsardzības līmenis ir līdzvērtīgs Savienības tiesībās paredzētajam līmenim, šis apstāklis nav pamats, lai secinātu ko citu. Proti, pirmkārt, no “procedūru” direktīvas noteikumu formulējuma skaidri izriet, ka pašreizējā stadijā trešo valsti nevar pielīdzināt dalībvalstij, lai pamatotu attiecīgā nepieņemamības pamata piemērošanu. Otrkārt, šāda pielīdzināšana nevar būt atkarīga no patvēruma meklētāju konkrētā aizsardzības līmeņa attiecīgajā trešā valstī novērtējuma, tādējādi riskējot ietekmēt tiesisko drošību.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁷ “Procedūru” direktīvas 2. panta q) punkts.

⁸ “Procedūru” direktīvas 2. panta b) un e) punkts.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.).